

Київський національний університет
будівництва і архітектури
Кафедра
політичних наук і права
«Затверджую»
Завідувач кафедри

Шифр Спеціальності 191	Назва спеціальності, освітньої програми Архітектура та містобудування ОП «Архітектура та містобудування»	Сторінка 1 з 7
------------------------------	---	----------------

 /Свген ПЕРЕГУДА/

«30» червня 2022 р.

Розробники силабуса

 /Свген ПЕРЕГУДА/

СИЛАБУС Політологія

(назва освітньої компоненти (дисципліни))

1) Шифр за освітньою програмою: ОК 07
2) Навчальний рік: 2022/2023
3) Освітній рівень: бакалавр
4) Форма навчання: денна
5) Галузь знань: 19 «АРХІТЕКТУРА ТА БУДІВНИЦТВО»
6) Спеціальність, назва освітньої програми: 191 «Архітектура та містобудування» ОП «Архітектура та містобудування»
7) Статус освітньої компоненти: обов'язкова
8) Семестр: 6
9) Контактні дані викладача: проф., д.п.н. Перегуда С.В. Ауд. 425 Центрального корпусу КНУБА Профіль на сайті КНУБА: http://surl.li/efyll Контакти: (097)396-92-60; E-mail: pereguda.iev@knuba.edu.ua
10) Мова викладання: Українська
11) Пререквізити: «Історія української державності та культури», «Історія філософії та філософської думки», «Історія архітектури та містобудування»
12) Мета курсу: засвоєння студентами основних тенденцій політичного розвитку суспільства, термінологічного апарату політології, закономірностей функціонування політичної влади, основних політичних інститутів та процесів, тенденцій розвитку суспільно-політичних процесів на національному, регіональному та глобальному рівнях, виявлення чинників взаємовпливу політичної системи суспільства та архітектури.

13) Результати навчання:				
№	Програмний результат навчання	Метод перевірки навчального ефекту	Форма проведення занять	Посилання компетентності
1.	ПРО3. Застосовувати теорії та методи фізико-математичних, природничих, технічних та гуманітарних наук для розв'язання складних спеціалізованих задач архітектури та містобудування.	Проміжний та підсумковий контроль (іспит, захист індивідуальної роботи)	Лекції, практичні заняття та самостійна робота	ІК ЗК07

Шифр Спеціальності 191	Назва спеціальності, освітньої програми Архітектура та містобудування ОП «Архітектура та містобудування»	Сторінка 2 з 7
-------------------------------------	---	-----------------------

2.	ПР06. Збирати, аналізувати й оцінювати інформацію з різних джерел, необхідну для прийняття обґрунтованих проектних архітектурно-містобудівних рішень.	Проміжний та підсумковий контроль (іспит, захист індивідуальної роботи)	Лекції, практичні заняття та самостійна робота	ІК ЗК02
3.	ПР13. Виявляти, аналізувати та оцінювати потреби і вимоги клієнтів і партнерів, знаходити ефективні спільні рішення щодо архітектурно-містобудівних проєктів.	Проміжний та підсумковий контроль (іспит, захист індивідуальної роботи)	Лекції, практичні заняття та самостійна робота	ІК ЗК03
4.	ПР16. Розуміти соціально-економічні, екологічні, етичні й естетичні наслідки пропонованих рішень у сфері містобудування та архітектури.	Проміжний та підсумковий контроль (іспит, захист індивідуальної роботи)	Лекції, практичні заняття та самостійна робота	ІК ЗК02 ЗК09 ФК01

14) Структура курсу:

Лекції, год.	Практичні заняття, год.	Лабораторні заняття, год.	Курсовий проєкт/ курсова робота РГР/Контрольна робота	Самостійні робота здобувача, год.	Форма підсумко- вого контролю	
денна	14	16	-	Контрольна робота	60	екзамен
Сума годин:				90		
Загальна кількість кредитів ECTS				3,0		
Кількість годин (кредитів ECTS) аудиторного навантаження:				30 (1,0)		

15) Зміст курсу: (окремо для кожної форми занять – Л/Пр/Лаб/ КР/СРС)

Лекції:

Модуль 1. Предмет і завдання курсу. Політична влада і суспільство

Змістовий модуль 1. Предмет і завдання курсу. Понятійно-категоріальний апарат курсу.

Лекція 1. Політологія як наука та навчальна дисципліна. Політична влада.

1. Політика як соціальне явище.
2. Політологія: об'єкт, предмет, методи.
3. Понятійний апарат політології.
4. Зв'язок політології з іншими науками.

Змістовий модуль 2. Політична влада і суспільство.

Лекція 2. Громадянське суспільство, політичні партії та етнонаціональні спільноти.

1. Групи інтересів.
2. Поняття громадянського суспільства. Особливості розвитку в Україні.
3. Політичні партії та партійні системи.
4. Етнонаціональні спільноти та етнонаціональна політика.

Лекція 3. Політична свідомість та політична культура. Символічна політика.

1. Політична свідомість.
2. Політичні ідеології.
3. Символічна політика.
4. Політична культура, її класифікація.

Модуль 2. Політичні інститути та процеси.

Змістовий модуль 3. Політичні інститути.

Лекція 4. Політична система суспільства та держава.

1. Поняття політичної системи.
2. Поняття держави. Концепції походження, функції.
3. Форми державного правління.
4. Форми державного устрою.
5. Органи державної влади.

Лекція 5. Політичні еліти та політичне лідерство.

1. Політичні еліти.
2. Політичне лідерство.

Змістовий модуль 4. Політичні процеси.

Лекція 6. Політичні процеси. Вибори та виборчі системи.

1. Поняття політичного процесу та його стадії.
2. Політична модернізація.
3. Вибори та виборчі системи.
4. Форми політичної участі.

Тема 7. Світові політичні процеси. Українсько-російська війна.

1. Міжнародні відносини та світова політики. Основні концепції.
2. Поняття глобалізації.
3. Міжнародні організації.
4. Українсько-російська війна.

Практичні заняття :

Модуль 1. Предмет і завдання курсу. Політична влада і суспільство

Змістовий модуль 1. Предмет і завдання курсу. Понятійно-категоріальний апарат курсу.

Практичне заняття 1. Політологія як наука та навчальна дисципліна. Політична влада.

Змістовий модуль 2. Політична влада і суспільство.

Практичне заняття 2. Громадянське суспільство та політичні партії.

Практичне заняття 3. Етнонаціональна політика.

Практичне заняття 4. Політична свідомість та політична культура.

Модуль 2. Політичні інститути та процеси.

Змістовий модуль 3. Політичні інститути.

Практичне заняття 5. Держава як основний елемент політичної системи.

Практичне заняття 6. Політичні еліти та політичне лідерство.

Змістовий модуль 4. Політичні процеси.

Практичне заняття 7. Вибори та виборчі системи.

Практичне заняття 8. Світові політичні процеси. Українсько-російська війна.

Тематика контрольних робіт:

Українська державність 2010 -2022 рр. проблеми та перспективи

Особливості становлення громадянського суспільства в Україні з 1991р.

Класифікація сучасних (2010-2022 рр.) політичних партій і рухів в Україні.

Партійна система Української держави у 2010-2022 рр.

Націоналізм: ідеологія і політична практика.

Політичний портрет сучасного лідера. Політичний маркетинг.

Досвід та шляхи подолання тоталітаризму в політичній культурі суспільств, що трансформуються.

Електронне урядування . Інформація та інформаційні комунікації в сучасній політиці.

Поняття інформації її місце та роль в політиці.

Політична комунікація : сутність, функції, структура, типологія , рівні.

Масові політичні комунікації : сучасний стан та тенденції розвитку.

Ознаки глобалізації в сучасному світі.

Політичні конфлікти в Україні 2001-2022 рр.

Зміст сучасного світового політичного процесу.

Україна в геополітичному просторі 1991-2022 рр.

Маніпулятивна демократія як форма сучасної демократії.

Етнополітичні конфлікти в світі..

Демократія як вид політичної влади.

Новітні форми політичної участі.

Правова система держави

Політичні права, їх закріплення міжнародними документами та ратифікація законами України.

Поняття партійної системи. Типи партійних систем в країнах сучасного світу.

Політичні еліти як суб'єкти політики.

Характеристика основних концепцій політичного лідерства.

Етнос, нація : концептуальні підходи, історичні форми, типологізація.

Поняття сепаратизму: історія та сучасність.

Шифр Спеціальності 191	Назва спеціальності, освітньої програми Архітектура та містобудування ОП «Архітектура та містобудування»	Сторінка 4 з 7
-------------------------------------	---	-----------------------

Особливості становлення політичної культури сучасного українського суспільства.
Характерні риси лібералізму.
Суспільно-політичні погляди та політичний досвід І.Я.Франка.
Український консерватизм. Політичні концепції В.Липинського (1882-1931), С.Томашівського (1875 -1930).
Джерела та зміст національної концепції М.Міхновського (1873-1924). («Самостійна Україна», «Десять заповідей Української народної партії»)
Формування концепції інтегрального націоналізму Дмитра Донцова (1883-1973).
Політичні партії : сутність, типологія, функції..
Політична психологія.
Політичні відносини і політична діяльність.
Мас-медіа і громадська думка.
Міжнародна політика і міжнародні відносини : теорія, історія, принципи.
Інформаційна влада..
Політичне лідерство : поняття і роль у механізмі реалізації влади..
Політика як суспільне явище, об'єкти і суб'єкти політики.
Міжнародні організації та їх функції.
Суперечності геополітичного становища України і моделі світового порядку...
Президентство в сучасному світі.
Легітимність як характеристика влади..
Конституційні основи політичної системи України (1996 р.). Політична реформа у 2004, 2010, 2014 рр.
Ідеологічні концепції XVIII-XXI ст.
Молодіжні рухи в сучасній Україні 1991-2022 рр.
Основні проблеми становлення правової держави в Україні.
Складові (основні) політичної свідомості українського суспільства у 1991-2022 рр.
Соціально-політичні та культурні зміни в українському суспільстві в умовах війни з РФ.
Помаранчева революція та Революція Гідності: порівняльний аналіз.
Міжнародна взаємодія України в умовах війни з РФ.
Військова політика України.
Соціально-політичні аспекти пандемій: минуле та сучасність.

Шифр Спеціальності 191	Назва спеціальності, освітньої програми Архітектура та містобудування ОП «Архітектура та містобудування»	Сторінка 5 з 7
-------------------------------------	---	-----------------------

16) Основна література:

Підручники

Вдовичин І., Вільчинська І., Перегуда Є. та ін. Історія політичної думки України: підручник. За заг. ред. Н. М. Хоми. Львів: Новий Світ-2000, 2017. С. 262-607. URL: [http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/71600/mod_resource/content/1/Історія політичної думки України Підручник.pdf](http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/71600/mod_resource/content/1/Історія_політичної_думки_України_Підручник.pdf)

Шляхтун П.П. Політологія (історія та теорія): підручник / П.П. Шляхтун. – К.: Центр учбової літ-ри, 2010.

Навчальні посібники

Політологія: навч. посіб. / Є.В.Перегида та ін. – К.: КНУБА, 2012. – 236 с.

Горбатенко В.П. Прикладна політологія: Навч. посібник /В.П.Горбатенко, С.Г.Денисюк, Г.І.Зеленська та ін. В.П. Горбатенко (ред.).- К.: Академія, 2008.

Методичні рекомендації

Політологія: Методичні вказівки для вивчення дисципліни. Укладачі: Є.В.Перегида та ін. К.: КНУБА, 2021.

Конспекти лекцій

Перегида Є.В. Презентації лекцій з дисципліни «Політологія». URL: <https://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=4038>.

Словники, довідники

Вдовичин І.Я., Угрин Л.Я., Шипунов Г.В. та ін. Сучасна політична лексика: навч. енциклопед. словник-довідник. За наук. ред. Хоми Н.М. Львів: «Новий Світ – 2000», 2015. 394 с. URL: [http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/75401/mod_resource/content/1/Сучасна політична лексика Словник Хоми 2015.pdf](http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/75401/mod_resource/content/1/Сучасна_політична_лексика_Словник_Хоми_2015.pdf) (дата звернення: 01.08.2020).

Політична енциклопедія. Редкол.: Ю.Левенець, Ю.Шаповал та ін. – К.: Парламентське видавництво. – 2012.- С. 76-79.

Нормативно-правові акти

Конституція України. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. №30. Ст. 141. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.

Закон України від 5 квітня 2001 р. №2365 «Про політичні партії в Україні» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2365-14>.

Виборчий кодекс України від 19 грудня 2019 р. №396-IX. *Відомості Верховної Ради України*. 2020. №7, 8, 9. Ст. 48. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/396-20#Text> (дата звернення: 01.08.2020).

17) Додаткові джерела:

Монографії, наукові статті

Мироненко П.В. Збочена росія та ознаки Третьої світової війни. Нотатки із щоденника політолога. У 2 частинах. Видання Академії політичних наук України. Київ: Видавництво Політія, 2022.

Мироненко П.В. Спогади про майбутнє. Хроніки війни із щоденника політолога (24.02.2022 – 24.08.2022). Київ: Видавництво Політія, 2022. 700 с.

Вебер М. Покликання до політики. *М. Вебер. Соціологія. Загально історичні аналізи. Політика.* К.: Основи. 1998. С. 11-46.

Левенець Ю.А. Політична наука: параметри раціоналізму. *Історична і політична наука та суспільна практика в Україні.* К.: Парламентське видавництво. 2009.

Політична наука в Україні. 1991–2016 : у 2 т. / НАН України, Ін-т політ. і етнонац. досліджень ім. І. Ф. Кураса ; редкол.: чл.-кор. НАН України О. Рафальський (голова), д-р політ. наук М. Кармазіна, д-р іст. наук О. Майборода ; автор передм. О. Рафальський ; відп. ред. і упоряд. М. Кармазіна. — К. : Парлам. вид-во, 2016.

Розвиток форм безпосередньої демократії в Україні: аналіз доцільності та перспектив застосування: аналіт. доп./ [Павленко І.А., Даниляк О.О., Макаров Г.В., Руденко А.В.]–Київ: НІСД, 2019.–65 с. – Режим доступу: [http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/75228/mod_resource/content/1/Безпосередня демократія в Україні НІСД 2019.pdf](http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/75228/mod_resource/content/1/Безпосередня_демократія_в_Україні_НІСД_2019.pdf) (дата звернення: 01.08.2019).

Громадянське суспільство України: політика сприяння та залучення, виклики та трансформації : аналіт. доп. / [Яблонський В. М., Бекешкіна І. Е., Гелетій М. М. та ін.] ; за заг. ред. О. А. Корнієвського, Ю. А. Тищенко, В. М. Яблонського. – К. : НІСД, 2019. – 112 с. – Режим доступу: [http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/75220/mod_resource/content/1/Громадянське суспільство в Україні Аналітична доповідь 2019.pdf](http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/75220/mod_resource/content/1/Громадянське_суспільство_в_Україні_Аналітична_доповідь_2019.pdf) (дата звернення: 01.08.2019).

Держава і церква в Україні-2019: підсумки року і перспективи розвитку відносин: Дослідження Центру Разумкова. – Режим доступу: [http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/75229/mod_resource/content/1/Релігія та церква в Україні НІСД 2019.pdf](http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/75229/mod_resource/content/1/Релігія_та_церква_в_Україні_НІСД_2019.pdf).

Кармазіна М.С. Політичні партії України у процесі виборів Президента України у 2019 р.: кількісно-якісний аналіз участі /М.С. Кармазіна // Наукові записки. – Випуск 1(97). – С. 4 – 31. – Режим доступу: http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/103546/mod_resource/content/1/partiiprezidvyb19.pdf.

Кафарський В.І. Політичні партії та групи тиску: проблеми взаємодійносин та правового регулювання / В.І.Кафарський // Університетські записки. – 2006. - №2 (18). – С. 403-410. – Режим доступу: http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/103548/mod_resource/content/1/partiigrupytyisku.pdf.

Лебедюк В. Типологія партійних систем: минуле та сьогодення / В.Лебедюк // Політичний менеджмент. – 2013. - №59. – С. 60-69. – Режим доступу: http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/103552/mod_resource/content/1/lebedyuktipologiiapartsystem.pdf.

Перегуда Є.В. Політика енергоефективності та енергозбереження як чинник розвитку громадянського суспільства. *Електронний науково-практичний журнал S.P.A.C.E.* 2017. Вип. 4. С. 33-37.

Савчин М. Політичні партії та виборчі системи: спроби конституційної інженерії у контексті сучасного конституціоналізму / М. Савчин // Вісник ЦВК. – 2008. - №3(13). – С. 62-75. – Режим доступу: http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/103556/mod_resource/content/1/SavchynPartiivyborchisystemi.pdf.

Трансформація партійної системи: український досвід у європейському контексті / За ред. Ю.Якименка. – Київ: Центр Разумкова, 2017. – 428 с. – Режим доступу: http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/103555/mod_resource/content/1/partiidopovidrazumkova.pdf.

Шведа Ю. Політичні партії України: виборчі партії чи виборчі проекти? / Ю.Шведа // Вісник Львівського університету. Серія філос.-політолог. студії. 2013. Випуск 3. С. 176-180. – Режим доступу: http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/103549/mod_resource/content/1/partiivyborchiproekty.pdf.

Касьянов Г.В. Теорії нації та націоналізму / Г.В. Касьянов. – К.: Либідь, 1999. – 352 с.

Націоналізм: Теорії нації та націоналізму від Йогана Фіхте до Ернеста Гелнера [антологія; упоряд. О. Проценко, В. Лісовий] – К.: Смолоскип, 2006.

Перегуда Є., Малкевич А., Семко В., Ксеніч А. Мовна політика в Україні : між символічним насиллям та вільним мовним вибором : монографія. К. : «Бескиди», 2017. 207 с. URL: <http://www.knuba.edu.ua/ukr/wp-content/uploads/2019/02/Мовна-політика-остаточний-варіант-2.pdf> (дата звернення: 01.08.2019).

Сміт Е. Нації та націоналізм у глобальну епоху / Е. Сміт. Пер. з англ. М.Климчука і Т.Цимбала. – К.: Ніка-Центр, 2006. – 320 с.

Козьма В.В. Природа та механізми включення особистості в політику: політологічний аналіз. *Вісник Донецького національного університету. Сер.: Політичні науки.* 2016 С. 13-16. [http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/71710/mod_resource/content/1/Механізми включення особистості в політику Козьма стаття 2016.pdf](http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/71710/mod_resource/content/1/Механізми_включення_особистості_в_політику_Козьма_стаття_2016.pdf) (дата звернення: 01.08.2020).

Консерватизм: Антологія / Упорядники В. Лісовий, О. Проценко. – Київ: Смолоскип, 1998. – 598 с.

Лібералізм: Антологія / Упорядники В. Лісовий, О. Проценко. – Київ: Смолоскип, 2002. – 1126 с

Майданюк В. Ідеологічні відмінності соціальної політики неоконсерватизму та неолібералізму. *Вісник Львівського університету. Серія філос.-політолог. студії.* 2019. Випуск 24. С. 164-170. URL: [http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/71366/mod_resource/content/1/Неоконсерватизм та неолібералізм.pdf](http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/71366/mod_resource/content/1/Неоконсерватизм_та_неолібералізм.pdf) (дата звернення: 01.08.2020).

Наумкіна С.М., Груєва О.В. Політичний гепенінг у системі акціоністських форм політичної активності. *Вісник Донецького національного університету, Сер.: Політичні науки.* 2016. С. 86-91. URL:

Шифр Спеціальності 191	Назва спеціальності, освітньої програми Архітектура та містобудування ОП «Архітектура та містобудування»	Сторінка 7 з 7
-------------------------------------	---	-----------------------

18) Система оцінювання навчальних досягнень (розподіл балів):

Поточне оцінювання				Індивіду- альне завдання	Іспит	Сума балів
М1		М2				
ЗМ1	ЗМ2	ЗМ3	ЗМ4			
10	15	15	15	15	30	100

19) Умови допуску до підсумкового контролю:

Умовою допуску до здачі іспиту є захист курсової роботи та відвідування лекційних занять. З поважної причини (хвороба чи інші обставини непереборної сили) відвідування лекційних занять може бути замінено на виконання реферату за темою лекційного заняття для врахування балів у підсумковому контролі.

20) Політика щодо академічної доброчесності:

Списування під час тестування та інших опитувань, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку здобувача він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження тестування.

21) Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу дисципліни:

<https://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=2589>